EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.7.2025
COM(2025) 544 final

2025/0544 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, for perioden 2028-2034, om reglerne for deltagelse og formidling under dette program og om ophævelse af afgørelse (EU) 2021/764

(EØS-relevant tekst)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Formålet med dette forslag er at gennemføre Horisont Europa, EU's rammeprogram for forskning og innovation 2028-2034, og de relevante dele vedrørende forskning og innovation under Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne. Dette forslag er i fuld overensstemmelse med de forordninger, det gennemfører, og med den flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

Særprogrammet, der oprettes ved denne rådsafgørelse, er baseret på artikel 182, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Som fastsat i artikel 182, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) skal rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer, som angiver nærmere bestemmelser for dets gennemførelse, varigheden og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Horisont Europa vil blive gennemført gennem det særprogram, der oprettes ved denne rådsafgørelse.

For yderligere oplysninger om det overordnede forslag om Horisont Europa se begrundelsen til den grundlæggende retsakt om rammeprogrammet [(forslaget til forordning om oprettelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, og om reglerne for deltagelse og formidling)].

2. ANDRE FORHOLD

• Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget

Med undtagelse af støtten til integration af videntrekanten – videregående uddannelse, forskning og innovation samt erhvervsliv – i hele Unionen følger særprogrammets bestemmelser strukturen i [forslaget til forordning om oprettelse af "Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling"].

2025/0544 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, for perioden 2028-2034, om reglerne for deltagelse og formidling under dette program og om ophævelse af afgørelse (EU) 2021/764

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 182, stk. 4,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet[1],

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg[2],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[3],

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til artikel 182, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) iværksættes rammeprogrammet for forskning og innovation ("Horisont Europa") for perioden 2028-2034, som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*], ved hjælp af særprogrammer, som fastsætter deres specifikke gennemførelsesbestemmelser, deres varighed og de midler, der skønnes nødvendige hertil.

(2) Forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*] fastsætter Horisont Europas overordnede og specifikke målsætninger, strukturen og hovedlinjerne i de aktiviteter, der skal gennemføres, mens dette særprogram til gennemførelse af Horisont Europa ("særprogrammet") bør fastsætte de operationelle målsætninger og de aktiviteter, som er specifikke for dele af Horisont Europa. Gennemførelsesbestemmelserne i forordning XXX finder fuldt ud anvendelse på særprogrammet.

(3) Styrelsesrådet for Det Fælles Forskningscenters (JRC) oprettet ved Kommissionens afgørelse 96/282/Euratom[4] er blevet hørt om det videnskabelige og teknologiske indhold af særprogrammet for JRC's ikkenukleare direkte aktioner.

---

1 EUT C , , s. .
2 EUT C , , s. .
3 EUT C , , s. .

(4) Denne rådsafgørelse fastlægger en vejledende finansieringsramme for særprogrammet.

(5) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af særprogrammet gennem arbejdsprogrammer bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011[5].

(6) I betragtning af særprogrammets betydelige finansielle virkninger bør de rådgivnings- og undersøgelsesprocedurer, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011, anvendes ved vedtagelsen af arbejdsprogrammerne.

(7) Særprogrammet erstatter særprogrammet Horisont Europa, der blev oprettet ved Rådets afgørelse (EU) 2021/764[6]. Rådets afgørelse (EU) 2021/764 bør derfor ophæves.

(8) Særprogrammet bør gennemføres i overensstemmelse med retsstatsprincippet og de rettigheder og principper, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og være i overensstemmelse med Unionens og medlemsstaternes internationale forpligtelser i henhold til de internationale instrumenter, som de er part i, herunder menneskerettighedsinstrumenter såsom FN's konvention om rettigheder for personer med handicap —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Genstand

1. Ved denne afgørelse oprettes særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation for perioden for den flerårige finansielle ramme ("FFR") for 2028-2034 ("særprogrammet"), jf. artikel 1, stk. 2, litra a), i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*].

2. Denne afgørelse fastsætter budgettet for særprogrammet for perioden 2028-2034, reglerne for gennemførelsen af særprogrammet samt de aktiviteter, der skal udføres i henhold til særprogrammet.

3. Definitionerne, målsætningerne, strukturen og budgettet for Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, der er fastsat i forordning XXX

---

[4] Kommissionens afgørelse 96/282/Euratom af 10. april 1996 om reorganisering af Det Fælles Forskningscenter (EFT L 107 af 30.4.1996, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

[5] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

[6] Rådets afgørelse (EU) 2021/764 af 10. maj 2021 om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation, og om ophævelse af afgørelse 2013/743/EU (EUT L 167 I af 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj)

[*henvisning til Horisont Europa-forordningen*], finder også anvendelse på særprogrammet.

Artikel 2

Operationelle målsætninger

1. Særprogrammet skal bidrage til de generelle og specifikke målsætninger, som er fastsat i artikel 3 i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*].

2. Særprogrammet har følgende operationelle målsætninger:

   (a) fremme produktionen af videnskabelig forskning af høj kvalitet og førende forskningsinstitutioner på verdensplan

   (b) støtte forskeres mobilitet, uddannelse og karriereudvikling

   (c) tiltrække og fastholde fremragende forskere i Europa

   (d) fremme samarbejde og tværfaglighed, herunder med samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, med henblik på at skabe ny viden

   (e) øge vidensudnyttelsen

   (f) forbinde og udvikle forsknings- og teknologiinfrastrukturer i hele det europæiske forskningsrum (EFR) og skabe tværnational adgang dertil

   (g) støtte oprettelse og opskalering af deep tech-virksomheder og innovative nystartede virksomheder

   (h) fremme udbredelsen af teknologi og demonstration af disruptiv innovation

   (i) øge deltagelsen af forskningsorganisationer fra de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, og overgangslandene, jf. artikel 19 i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*]

   (j) fremme åben videnskab og sikre synlighed over for offentligheden samt åben adgang til resultater, hvor det er muligt.

3. Særprogrammet skal også omhandle samarbejdsaktiviteter inden for de politikområder, der er omfattet af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne.

Artikel 3

Budget

1. I overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*] udgør den vejledende finansieringsramme for gennemførelsen af særprogrammet for perioden 2028-2034 175 002 000 000 EUR i løbende priser.

2. Det beløb, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, fordeles mellem de dele, der er fastsat i artikel 6, stk. 2, i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*].

Artikel 4

Arbejdsprogrammer

1. Særprogrammet gennemføres ved hjælp af de i denne artikels stk. 2 omhandlede arbejdsprogrammer i overensstemmelse med artikel 110 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509.
Med forbehold af første afsnit kan arbejdsprogrammerne navnlig indeholde:

   (a) aktioner og dertil knyttet budget

   (b) kriterier for støtteberettigelse og tildeling

   (c) en enkelt medfinansieringssats pr. foranstaltning

   (d) regler gældende for aktioner, der vedrører mere end ét specifikt mål

   (e) aktioner, for hvilke der gælder særlige regler, navnlig om ejerskab af resultater, udnyttelse og formidling, overførsel og licensudstedelse samt adgangsret til resultater.

2. Kommissionen vedtager ved hjælp af en gennemførelsesretsakt særskilte arbejdsprogrammer til gennemførelse af aktioner under følgende komponenter som fastsat i artikel 1, stk. 3:

   (a) det Europæiske Forskningsråd (EFR), for hvilket udkastet til arbejdsprogram udarbejdes af EFR's Videnskabelige Råd i henhold til artikel 7, stk. 9, litra a), nr. ii), i overensstemmelse med artikel 18, stk. 3. Kommissionen afviger kun fra udkastet til arbejdsprogram udarbejdet af EFR's Videnskabelige Råd i overensstemmelse med artikel 7, stk. 4, andet afsnit i så fald vedtager Kommissionen arbejdsprogrammet ved hjælp af en gennemførelsesretsakt i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4 Kommissionen skal behørigt begrunde dette

   (b) det Europæiske Innovationsråd (EIC), for hvilket arbejdsprogrammet udarbejdes efter rådgivning fra EIC-Udvalget i henhold til artikel 12, stk. 1, litra b), i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4

   (c) Marie Skłodowska-Curie-aktioner (MSCA), globale samfundsmæssige udfordringer, EU-missioner, det nye europæiske Bauhaus-facilitet, innovationsøkosystemer, reform og forbedring af det europæiske FoI-system, forsknings- og teknologiinfrastrukturer, udvidelse af deltagelsen og udbredelse af topkvalitet i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4

   (d) JRC, hvortil der i det flerårige arbejdsprogram skal tages hensyn til udtalelsen fra styrelsesrådet for JRC som omhandlet i Kommissionens afgørelse 96/282/Euratom.

3. De forsknings- og innovationsaktiviteter, der er omhandlet under de politikområder, der er beskrevet i kapitel IV-VII i forordning XXX [*henvisning til forordningen om Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne*], medtages i en specifik særlig del af de arbejdsprogrammer, der gennemfører de tilsvarende specifikke mål, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a) -d), i forordning XXX [*henvisning til forordningen om Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne*]. Disse arbejdsprogrammer vedtages i overensstemmelse med artikel 15 og 84 i forordning XXX [*henvisning til forordningen om Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne*].

Artikel 5

Europæiske partnerskaber

1. Europæiske partnerskaber skal følge en klar livscyklustilgang, bl.a. med hensyn til deres udvælgelse, gennemførelse og overvågning samt bevægelsen væk fra forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*] på grundlag af følgende:

(a) Europæiske partnerskaber udvælges efter en konkurrencepræget, åben, ikkediskriminerende og gennemsigtig procedure på grundlag af områder foreslået af Kommissionen. Ud over kravene i artikel 11 i forordning (EU) XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*] skal kandidatpartnerskaber opfylde følgende udvælgelseskriterier:

i. relevans for porteføljen: der skal sikres overordnet konsekvens og sammenhæng i partnerskabsporteføljen, forudsat at kandidaterne opfylder alle udvælgelseskriterier og påviser relevans som en del af en strategisk aktionsportefølje

ii. kritisk masse: partnerskabernes budget (Unionens og partnernes bidrag) skal svare til deres varighed og sikre, at der er tilstrækkelige ressourcer til at finansiere mindst én væsentlig indkaldelse om året, hver i størrelse med en gennemsnitlig Horisont Europa-indkaldelse inden for det relevante tematiske område

iii. partnernes sammensætning: medmindre det er behørigt begrundet, kræves deltagelse af offentlige enheder fra mindst fem medlemsstater og private enheder, der repræsenterer væsentlige segmenter af deres respektive økosystemer, for at sikre en bred og afbalanceret inddragelse af centrale interessenter

iv. paneuropæisk relevans: partnerskaber skal have paneuropæisk relevans, hvilket afspejles i en afbalanceret geografisk fordeling af partnere mellem medlemsstaterne

v. missionsorientering: partnerskaberne skal inden for Horisont Europas varighed formulere klare, målbare og tidsbestemte mål, som vil danne grundlag for overvågnings-, vurderings- og evalueringsøvelser

vi. forretningsplan: partnerne skal på forhånd udarbejde en forretningsplan, herunder et sæt centrale resultatindikatorer til at spore fremskridt og en fremadskuende overgangsstrategi, herunder foranstaltninger til udfasning af midler fra Horisont Europa

vii. åbenhed og gennemsigtighed: partnerskaberne skal udvise åbenhed og gennemsigtighed med hensyn til fastlæggelsen af prioriteter og mål, herunder forventede resultater og virkninger, og inddragelsen af partnere og interessenter i hele værdikæden og fra forskellige sektorer, baggrunde og discipliner, herunder relevante internationale sektorer, uden at påvirke den europæiske konkurrenceevne

viii. igangværende aktiviteter: i tilfælde, hvor kandidatpartnerskaber bygger på tidligere initiativer, skal effektiviteten og virkningen af tidligere partnerskaber påvises

ix. de europæiske partnerskaber skal under hele deres gennemførelse sikre:

x. interne gennemsigtige ledelsesordninger og interne regler, herunder adfærdskodekser, der sikrer, at de fungerer på en åben og gennemsigtig måde

xi. løbende åbenhed i initiativet gennem klare og gennemsigtige kriterier for tiltrædelse og udtræden, herunder gennem åbne indkaldelser til potentielle nye partnerorganisationer

xii. fleksibilitet gennem rettidige revisioner af centrale dokumenter såsom de strategiske forsknings- og innovationsdagsordener og overgangsstrategier, der er tilpasset efter behov for at sikre relevans og gennemførlighed

xiii. løbende overvågning omfatter sporing af fremskridt hen imod et sæt partnerskabsspecifikke fælles indikatorer, herunder partnerbidrag, omkostningseffektivitet og åbenhed over for nye partnere. Partnerskabsspecifikke fælles indikatorer skal bygge på de fælles indikatorer som defineret i forordning XXX [*henvisning til præstationsforordningen*] og fastsat i de overvågningsrapporter, som offentliggøres hvert andet år, om resultaterne af europæiske partnerskaber under Horisont Europa 2021-2027

xiv. Europæiske partnerskaber iværksætter deres endelige indkaldelser inden den 31. december 2034. Europæiske partnerskaber fastlægger og gennemfører den bedste overgangsform. Under hensyntagen til de på forhånd udarbejdede overgangsstrategier underkastes partnerskaber en uafhængig vurdering, hvor det afgøres, om deres mål er nået, om partnerskabstilgangen er egnet, og om de fortsat er relevante for Unionens politiske prioriteter. Denne vurdering bør omfatte en henstilling om den mest effektive politiske interventionsmetode for eventuelle fremtidige aktioner.

(b) I mangel af fornyelse gennemfører de europæiske partnerskaber passende foranstaltninger på grundlag af deres udfasningsforanstaltninger, der er fastlagt i deres overgangsstrategier.

Kapitel II

Videnskabelig topkvalitet

Artikel 6

Det Europæiske Forskningsråd

1. Kommissionen opretter et europæisk forskningsråd ("EFR"), som gennemfører de aktioner under del I, "Videnskabelig topkvalitet", i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*], som vedrører EFR. EFR skal efterfølge det europæiske forskningsråd, der er nedsat ved Rådets afgørelse (EU) 2021/764.

2. EFR består af EFR's uafhængige Videnskabelige Råd som omhandlet i artikel 7 og den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur som omhandlet i artikel 8.

3. EFR's Videnskabelige Råd skal have en formand ("EFR's formand"), som vælges blandt internationalt velrenommerede seniorforskere.

4. EFR's formand udnævnes af Kommissionen efter en gennemsigtig ansættelsesprocedure, som omfatter et uafhængigt specifikt indstillingsudvalg.

Ansættelsesproceduren og den valgte kandidat skal godkendes af EFR's Videnskabelige Råd. EFR's formands mandatperiode er begrænset til to år og kan fornys én gang for en periode på op til to år.

5. EFR's formand varetager ledelsen af EFR's Videnskabelige Råd og dets forbindelser til den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur og repræsenterer EFR's Videnskabelige Råd i forskningsverdenen.

6. Formanden bistås af tre næstformænd, der vælges af Det Videnskabelige Råd blandt dets medlemmer.

7. Grundlaget for EFR's arbejde er dets kerneprincipper, som er videnskabelig topkvalitet, åben videnskab, uafhængighed, effektivitet, gennemsigtighed, ansvarlighed og forskningsintegritet, idet Europa-Kommissionens regler overholdes. Det sikrer kontinuiteten af de aktioner, som blev varetaget af EFR i henhold til Rådets beslutning (EU) 2021/764.

8. Gennem sine aktiviteter skal EFR med en bottom-up-tilgang understøtte banebrydende forskning inden for alle områder, som udføres af hovedforskere og deres hold, som konkurrerer på EU-plan, herunder forskere, som er i starten af deres karriere.

9. Kommissionen står som garant for EFR's uafhængighed og integritet og sikrer, at det udfører sine opgaver korrekt.

10. Kommissionen sikrer, at gennemførelsen af EFR's aktioner sker i overensstemmelse med principperne i denne artikels stk. 7 og den overordnede strategi for EFR, jf. artikel 7, stk. 4, litra a), som fastsat af EFR's Videnskabelige Råd.

Artikel 7

EFR's Videnskabelige Råd

1. EFR's Videnskabelige Råd består af 22 uafhængige forskere, ingeniører og videnskabsfolk, som nyder den højeste grad af anseelse og har den relevante sagkundskab, herunder både kvinder og mænd i forskellige aldersgrupper, og som dækker et bredt spektrum af forskningsområder og forskellige geografiske oprindelser. De handler i deres personlige egenskab, uafhængigt af uvedkommende interesser. Medlemmer af EFR's Videnskabelige Råd udnævnes af Kommissionen efter en uafhængig og gennemsigtig indstillingsprocedure, der er aftalt med EFR's Videnskabelige Råd, og som omfatter en åben høring af forskersamfundet og en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet.

2. Medlemmerne af EFR's Videnskabelige Råd udnævnes for en mandatperiode på op til fire år, der kan forlænges én gang med op til to år, på grundlag af et rotationssystem, der skal sikre kontinuiteten i EFR's Videnskabelige Råds arbejde.

3. EFR's Videnskabelige Råd vælger blandt sine medlemmer tre næstformænd, som bistår EFR's formand med dennes repræsentative og organisatoriske opgaver. De fører også titlen EFR's næstformand. EFR's Videnskabelige Råds medlemmer godtgøres for de opgaver, de udfører, i form af et honorar og, hvis det er relevant, godtgørelse af rejse- og opholdsudgifter.

4. EFR's Videnskabelige Råd udfører sine opgaver udelukkende inden for rammerne af og med henblik på særprogrammet. I den forbindelse fastsætter det:

(a) den overordnede strategi for EFR

(b) udkastet til arbejdsprogrammet for gennemførelsen af EFR's aktiviteter

(c) metoderne til og proceduren for peer review-processen og den bedømmelse af indkomne forslag, der danner grundlag for udvælgelsen af, hvilke forslag der skal have støtte

(d) sin holdning til ethvert forhold, som fra et videnskabeligt synspunkt kan forbedre resultaterne og effekten af EFR's arbejde samt kvaliteten af den udførte forskning

(e) en adfærdskodeks, som bl.a. dækker, hvordan potentielle interessekonflikter imødegås

(f) proceduren for valg af næstformænd for Det Europæiske Forskningsråd.

Kommissionen afviger kun fra holdninger, som EFR's Videnskabelige Råd har fastlagt i henhold til første afsnit, hvis den er af den opfattelse, at de ikke overholder denne afgørelse. I så fald vedtager Kommissionen foranstaltninger for at bevare kontinuiteten i gennemførelsen af særprogrammet og nå dets målsætninger og beskriver og begrunder behørigt de punkter, hvor der afviges fra EFR's Videnskabelige Råds holdninger.

5. EFR's Videnskabelige Råd underretter Kommissionen om forskningstendenser, data og alle spørgsmål, der er relevante for den politiske beslutningstagning, og kan foretage analyser i denne henseende.

6. EFR's Videnskabelige Råd og Kommissionen mødes mindst to gange om året for at have en bred og rettidig udveksling af synspunkter i forbindelse med udviklingen af EFR's strategi og Kommissionens politiske beslutningsproces.

7. EFR's Videnskabelige Råd er garant for kvaliteten af aktiviteter set fra et videnskabeligt perspektiv og har fuld bemyndigelse over beslutningerne om, hvilken type forskning, der skal finansieres.

8. EFR's Videnskabelige Råd handler udelukkende i EFR's interesse, jf. principperne i artikel 6, stk. 7. Det skal handle hæderligt og ubestikkeligt og varetage sine opgaver effektivt og i størst mulig åbenhed.

9. I forbindelse med gennemførelse af særprogrammet og med henblik på at udføre sine opgaver vil EFR's Videnskabelige Råd:

(a) for så vidt angår videnskabelig strategi:

i. fastlægge den overordnede videnskabelige strategi for EFR på baggrund af de videnskabelige muligheder og de europæiske videnskabelige behov

ii. fastlægge arbejdsprogrammet og udvikle EFR's blanding af støtteforanstaltninger i overensstemmelse med dets videnskabelige strategi

iii. fastlægge de nødvendige internationale samarbejdsinitiativer i overensstemmelse med den videnskabelige strategi, herunder outreachaktiviteter, for at gøre EFR mere synlig for de bedste forskere fra resten af verden.

(b) for så vidt angår videnskabelig forvaltning, tilsyn og kvalitetskontrol:

i. sikre et peerevalueringssystem i verdensklasse, der bygger på videnskabelig topkvalitet og på en fuldt ud transparent, retfærdig og objektiv behandling af

forslag ved fastlæggelse af holdninger til gennemførelsen og forvaltningen af forslagsindkaldelser, evalueringskriterier, peerevalueringsprocesser, herunder udvælgelse af eksperter, metoder til peerevaluering og evaluering af forslag samt de nødvendige gennemførelsesregler og retningslinjer, på grundlag af hvilke de forslag, der skal finansieres, vil blive fastlagt under tilsyn af EFR's Videnskabelige Råd

ii. fremsætte et forslag, der skal udgøre grundlaget for udpegelsen af eksperter, når det drejer sig om EFR's aktioner vedrørende banebrydende forskning

iii. sikre, at EFR's tilskud forvaltes efter enkle, gennemsigtige procedurer, som bevarer fokus på topkvalitet, støtter initiativ og kombinerer fleksibilitet med ansvarlighed ved konstant at overvåge kvaliteten af aktiviteterne og deres gennemførelse

iv. revidere og vurdere EFR's resultater og kvaliteten og effekten af den forskning, som finansieres af EFR, samt i overensstemmelse hermed fremsætte anbefalinger og udstede retningslinjer om korrigerende indgreb eller fremtidige aktioner

v. afgive indstillinger om ethvert andet forhold, der påvirker resultaterne og virkningerne af EFR's arbejde samt kvaliteten af den udførte forskning under denne del af Horisont Europa

(c) for så vidt angår kommunikation og formidling:

i. højne EFR's globale profil og synlighed ved at udføre kommunikations- og oplysningsaktiviteter, herunder videnskabelige konferencer, med henblik på at fremme EFR's aktiviteter og fremskridt og resultaterne af de projekter, der finansieres af EFR, hos forskersamfundet, centrale interessenter og den brede offentlighed

ii. om nødvendigt konsultere det videnskabelige, tekniske og akademiske forskermiljø, regionale og nationale organer, som finansierer forskning, samt andre interessenter

iii. regelmæssigt rapportere til Kommissionen om dets egne aktiviteter.

Artikel 8

Specifik EFR-gennemførelsesstruktur

1. Den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur er ansvarlig for den administrative iværksættelse og gennemførelse af denne komponent i særprogrammet. Den gennemfører navnlig evalueringsprocedurerne samt peer review- og udvælgelsesprocessen efter de principper, som EFR's Videnskabelige Råd fastlægger, og varetager den økonomiske og videnskabelige forvaltning af tilskuddene.

Den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur støtter EFR's Videnskabelige Råd i udførelsen af alle dets opgaver i henhold til artikel 7, herunder udviklingen af dets videnskabelige strategi, dets overvågning af operationerne og dets revision og vurdering af EFR's resultater såvel som dets oplysnings- og kommunikationsaktiviteter. Den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur giver også adgang til de nødvendige dokumenter og data, som den råder over, samt holde EFR's Videnskabelige Råd orienteret om sine aktiviteter.

For at sikre en effektiv kontakt med den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur om strategi- og driftsspørgsmål holder ledelsen i EFR's Videnskabelige Råd og direktøren for den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur regelmæssige samordningsmøder.

2. Kommissionen sikrer, at den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur strengt, effektivt og med den nødvendige smidighed alene følger EFR's mål og krav. For at opfylde sine forpligtelser, jf. artikel 6 og 7, skal Kommissionen i overensstemmelse med sine budgetgennemførelsesforpligtelser:

   (a) sikre kontinuiteten i og fornyelsen af EFR's Videnskabelige Råd og understøtte et stående indstillingsudvalg, som indstiller kommende medlemmer til EFR's Videnskabelige Råd

   (b) sikre kontinuiteten i den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur og uddelegere opgaver og ansvarsområder til denne under hensyntagen til EFR's Videnskabelige Råds holdninger

   (c) sikre, at den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur varetager alle sine opgaver og ansvarsområder

   (d) udpege direktøren og medlemmerne af ledelsen i den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur under hensyntagen til EFR's Videnskabelige Råds holdninger

   (e) sikre rettidig vedtagelse af arbejdsprogrammet, holdningerne til gennemførelsesmetoderne og de nødvendige gennemførelsesregler, herunder EFR's indsendelsesbetingelser og standardtilskudsaftale under hensyntagen til EFR's Videnskabelige Råds holdninger og til Kommissionens regler, som gennemføres via særprogrammet

   (f) som ansvarlig for den overordnede gennemførelse af programmet overvåge den specifikke EFR-gennemførelsesstruktur og evaluere dets resultater.

Artikel 9

Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter

1. Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne (MSCA) skal fokusere på forskerinitieret forskning, der udelukkende er baseret på videnskabelig ekspertise, for at støtte forskeres karriere, udvikling af færdigheder og mobilitet i alle karrierefaser.

2. MSCA skal være åben for ethvert videnskabeligt område under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Hvis der opstår særlige behov, kan MSCA målrette visse aktiviteter mod specifikke tematiske prioriteter, typer af forsknings- og innovationsinstitutioner eller geografiske lokaliteter for at imødekomme Unionens skiftende krav og behov med hensyn til færdigheder, forskningsuddannelse, karriereudvikling og videndeling med henblik på at opnå Unionens strategiske autonomi.

3. Gennemførelsen af MSCA skal:

   (a) tilbyde attraktive betingelser og muligheder for karriereudvikling og bidrage til at løse systemiske problemer med manglende karrierestabilitet og usikkerhed i forskningssektoren. MSCA støtter aktivt principperne i det europæiske charter

for forskere for at fremme retfærdig rekruttering, gennemsigtige procedurer og meritbaseret avancement[7].

(b) sikre strategiske synergier med Det Europæiske Forskningsråd (EFR), men også med EU-instrumenter, der fremmer innovation, såsom Det Europæiske Innovationsråd (EIC) og aktiviteterne til fremme af integrationen af videntrekanten – videregående uddannelse, forskning og innovation samt erhvervsliv – i hele Unionen samt andre EU-programmer såsom Erasmus+

(c) fremme balancen mellem arbejdsliv og privatliv, mangfoldighed og inklusion ved at fastsætte høje standarder for arbejdsvilkår i hele det europæiske forskningsrum.

Artikel 10

Det Fælles Forskningscenter

1. Det Fælles Forskningscenters (JRC) aktiviteter supplerer indirekte aktioner til støtte for mere langsigtede politiske mål. JRC samarbejder derfor med internationale, nationale, regionale og lokale interessenter, herunder gennem videnskabelige samarbejdsaftaler.

JRC's aktiviteter skal:

– være fleksible og kunne reagere ved nye politiske behov

– sikre synergi med andre EU-investeringer

– have fokus på følgende områder:

i. videnskabelig og teknisk støtte til Unionens politiske prioriteter, navnlig (men ikke begrænset til) dem, der er fastlagt inden for rammerne af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne, og dem, der er fastlagt for del I, II, III og IV i Horisont Europa-programmet

ii. integration af viden og politiske virkninger

iii. territorial udvikling og støtte fra medlemsstaterne

iv. videnskabelig topkvalitet og internationalt samarbejde

v. åben videnskab, videndeling og kapacitetsopbygning.

[7] Rådets henstilling af 18. december 2023 om en europæisk ramme for at tiltrække og fastholde forsknings-, innovations- og iværksættertalenter i Europa (EUT C, C/2023/1640, 29.12.2023, http://data.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj).

Kapitel III

Konkurrenceevne og samfund

Artikel 11
Forskningssamarbejde

De samarbejdsaktiviteter, der er omhandlet i kapitel I i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*], omfatter navnlig følgende forsknings- og innovationsaktiviteter:

(a) under "Konkurrenceevne", forsknings- og innovationsaktiviteter under de politikområder, der er beskrevet i kapitel IV-VII i Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne:

(b) under "Samfund", forsknings- og innovationsaktiviteter såsom:

i) aktiviteter, der har til formål at opfylde prioriteterne for globale samfundsmæssige udfordringer:

– styrkelse af demokratiske værdier og grundlag, aktivt medborgerskab, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder ved at fremme modstandsdygtige, pluralistiske samfund og integriteten af informations- og medieområdet og bekæmpelse af polarisering, desinformation, hadefuld tale, forskelsbehandling og fremmedhad i en verden med geopolitiske forandringer i hastig udvikling

– fremme af social inklusion, sociale og økonomiske forandringer, inklusive samfund og social samhørighed og tackle uligheder for at skabe muligheder for alle under hensyntagen til landdistrikternes særlige forhold, håndtere demografiske ændringer og retfærdighed mellem generationerne, herunder velforvaltet migration og mobilitet, støtte mental sundhed og samfundsmæssig trivsel, herunder for unge

– fremme af et værdibaseret og konkurrencedygtigt Europa ved at fremme fremtidsklare færdigheder og sætte skub i inklusiv innovation, der styrker mennesker, fremmer samfundets accept af teknologier og støtter bæredygtig vækst til gavn for alle.

ii) EU-missioner: aktiviteter til støtte for EU-missioner som omhandlet i artikel 15, stk. 5, i forordning XXX [*henvisning til Horisont Europa-forordningen*]

iii) aktiviteter inden for rammerne af faciliteten for det nye europæiske Bauhaus, der blev oprettet med Horisont Europas strategiske plan for 2025-2027[8], skal opfylde målene for det nye europæiske Bauhaus, navnlig støtte til aktiviteter til fremme af udvikling og opskalering af innovative forskningsløsninger, hvor kvarterer omdannes til bæredygtige, inklusive og smukke steder.

[8] Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2024)1741 af 20. marts 2024 om vedtagelse af den strategiske forsknings- og innovationsplan for 2025-2027 under særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation.

Kapitel IV

Innovation

Artikel 12

Udvalget for Det Europæiske Innovationsråd

1. Udvalget for Det Europæiske Innovationsråd (EIC-Udvalget) rådgiver Kommissionen om:

   (a) den overordnede strategi for EIC-komponenten under del III "Innovation" i Horisont Europa under hensyntagen til komplementariteten med Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne

   (b) arbejdsprogrammet for gennemførelsen af EIC-aktionerne, herunder kriterier for vurdering af forslag og en passende balance mellem de forskellige former for finansieringsstøtte

   (c) identifikation af nye teknologiske tendenser fra EIC's porteføljer og strategiske projektporteføljer

   (d) EIC-programforvalternes profil

   (e) koordinering med det rådgivende udvalg om garantier for Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne, finansielle instrumenter og blandingsoperationer, der er oprettet under Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne.

2. EIC-Udvalget kan på Kommissionens anmodning rette henstillinger til Kommissionen om:

   (a) ethvert emne, der – set fra et innovationsperspektiv – kan øge og fremme innovationsøkosystemer i hele Unionen, resultaterne og virkningerne af EIC's målsætninger og innovative virksomheders evne til at udrulle deres løsninger

   (b) indkredsning i samarbejde med de relevante tjenestegrene inden for Kommissionen og nationale og regionale myndigheder og andre relevante enheder af eventuelle lovgivningsmæssige hindringer, som iværksættere støder på, herunder navnlig sådanne, som modtager støtte under EIC

   (c) programmering i andre dele af særprogrammet.

3. EIC-Udvalget handler med henblik på at nå målsætningerne for EIC. Det skal handle hæderligt og ubestikkeligt og varetage sine opgaver på effektiv og gennemsigtig vis.

4. EIC-Udvalget sammensættes af 15-20 uafhængige personer på højt niveau fra forskellige dele af Europas innovationsøkosystem, herunder iværksættere, virksomhedsledere, investorer, innovationseksperter, innovative forskere og eksperter i teknologioverførsel. EIC-Udvalget bidrager til offentlige oplysningsaktiviteter og dets medlemmer stræber efter at øge EIC-brandets prestige.

5. Medlemmerne af EIC-Udvalget udnævnes af Kommissionen efter en åben indkaldelse af ansøgninger eller interessetilkendegivelser, hvor der tages højde for behovet for balance med hensyn til ekspertise, køn, alder og geografisk fordeling.

6. Deres mandatperiode er begrænset til to år og kan fornyes to gange.

7. EIC-Udvalgets formand skal være en højtprofileret offentlig person, som er knyttet til innovationsverdenen, og som har en solid viden om udvikling af innovation from forskning til markedsudbredelse og opskalering.

8. EIC-Udvalgets formand har status som uafhængig særlig rådgiver og udnævnes af Kommissionen efter en gennemsigtig ansættelsesprocedure. EIC-Udvalgets formands mandatperiode er begrænset til maksimalt to år og kan fornys én gang for en periode på op til to år.

9. EIC-udvalgets formand leder EIC-udvalget, forbereder dets møder, tildeler opgaver til medlemmerne og kan oprette særlige undergrupper. Formanden for EIC-Udvalget repræsenterer EIC-Udvalgets synspunkter i innovationsverdenen og fungerer som samarbejdspartner med Kommissionen.

10. Kommissionen fastsætter en adfærdskodeks for EIC-Udvalget, der især omhandler, hvordan potentielle interessekonflikter og brud på tavshedspligten undgås. EIC-Udvalgets medlemmer skal acceptere at efterleve adfærdskodeksen, når de tiltræder deres hverv.

11. Kommissionen yder administrativ støtte til EIC-Udvalget og dets formand.

Artikel 13

Innovationsøkosystemer

Særprogrammet støtter:

(a) oprettelse af og støtte til forbundne knudepunkter i hele Unionen, hvor innovatorer, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder har adgang til ressourcer, tjenester og partnere, herunder investeringsmuligheder, første købere af FoI og innovative løsninger, virksomheder, forsøgsfaciliteter, forsknings- og teknologiinfrastrukturer, iværksættertalenter, coaching og mentorordninger

(b) aktiviteter til udvikling af paneuropæiske innovationsøkosystemer inden for centrale tematiske områder, støtte til udvikling af innovationsfærdigheder og opbygning af ventureprojekter i den tidlige fase, fremme af integrationen af videntrekanten – videregående uddannelse, forskning og innovation samt erhvervsliv – i hele Unionen

(c) programmer til støtte for innovative SMV'er, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder med henblik på at udvide og skabe adgang til internationale markeder gennem undersøgelser af markedets levedygtighed, stedbaserede innovationsværktøjer, samarbejdsbaseret forskning og innovation, udveksling af talenter, skræddersyede mentorordninger, adgang til globale investornetværk, lovgivningsmæssig vejledning, lokal markedsføringsstøtte og soft landing-tjenester i mållandene

(d) andre aktioner til støtte for udviklingen af innovationsøkosystemer og konnektivitet, herunder undersøgelser, benchmarking, gensidig læring mellem innovationsaktører og koordinering af innovationspolitikker.

Kapitel V

Det europæiske forskningsrum

Artikel 14

Reform og forbedring af det europæiske FoI-system

For at støtte realiseringen af det europæiske forskningsrum (EFR) bistår særprogrammet medlemsstaterne med at nå de mål, der er fastsat i pagten for forskning og innovation i Europa[9], ved at støtte aktioner, der er i overensstemmelse med EFR's målsætninger og prioriterede områder for fælles aktioner, og ved at fremme opretholdelsen af EFR's værdier og principper som fastsat i pagten.

Artikel 15

Udvidelse af deltagelse og udbredelse af topkvalitet

Særprogrammet skal støtte et virkelig integreret og sammenhængende FoI-økosystem i Unionen, idet det navnlig behandler det tredje og fjerde prioriterede område i pagten for forskning og innovation, styrker adgangen til forsknings- og innovationsekspertise i hele Unionen og prioriterer investeringer og reformer. Forskelle mellem førende og mindre udviklede lande med hensyn til FoI-resultater skal tackles gennem aktiviteter, der opbygger et solidt videnskabeligt grundlag og forbinder aktører og økosystemer, og som tilskynder til strukturelle politiske reformer på nationalt og regionalt plan med henblik på f.eks. at gøre forskningskarrierer mere attraktive, internationalisering, effektiv forvaltning og forvaltning af forsknings- og innovationsinstitutioner eller matchning af aktiviteter med EU-initiativer.

Artikel 16

Forskningsinfrastrukturer

1. Særprogrammet støtter opførelse, udvikling og integration af forskningsinfrastrukturer af interesse for Den Europæiske Union.

2. Forskningsinfrastrukturaktiviteterne skal fokusere på:

   (a) udvikling, konsolidering og strømlining af Unionens forskningsinfrastruktur, herunder koordinering mellem Unionens og de nationale kapaciteter og bidrag til op til 20 % af omkostningerne til opbygning af kritiske nye kapaciteter i verdensklasse

   (b) styrkelse af tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer på tværs af områder og sektorer og tilpasning til nye brugersamfund

   (c) at gøre forskningsinfrastrukturer mere modstandsdygtige og bæredygtige og samtidig holde trit med de hurtige teknologiske fremskridt

   (d) udvikling af et net af søgbare, tilgængelige, interoperable, genanvendelige (FAIR) og maskinelt anvendelige forskningsdata, herunder gennem udvidelse

[9] Rådets henstilling (EU) 2021/2122 af 26. november 2021 om en pagt for forskning og innovation i Europa (EUT L 431 af 2.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj).

og konsolidering af den europæiske åbne videnskabscloud som Europas forskningsdataområde

(e) styrkelse af en europæisk politik for forskningsinfrastruktur og internationalt samarbejde

Artikel 17

Teknologiinfrastruktur

1. Særprogrammet skal forbedre teknologiinfrastrukturkapaciteten i Unionen og lette adgangen til integrerede tjenester i sådanne infrastrukturer for innovative virksomheder, herunder nystartede virksomheder og vækstvirksomheder.

2. Aktiviteterne skal lægge vægt på følgende:

Udvikling af ny teknologiinfrastrukturkapacitet

(a) Forbedring af synligheden og udbredelsen af teknologiinfrastrukturtjenester

(b) Program for SMV'er, nystartede virksomheders og vækstvirksomheders adgang til teknologiinfrastrukturer i hele Unionen

(c) Samarbejde og netværkssamarbejde mellem infrastrukturer, uddannelse og opkvalificering af deres personale.

(d) Styrkelse af den europæiske politik for teknologiinfrastruktur.

Kapitel VI

Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser

Artikel 18

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Udvalget kan træde sammen i følgende sammensætninger alt efter hvilket emne, der skal drøftes:

- Generel konfiguration: oversigt over gennemførelsen af særprogrammet
- EFR
- MSCA
- Globale samfundsmæssige udfordringer, EU-missioner, faciliteten for det nye europæiske Bauhaus
- EIC og innovationsøkosystemer
- Forsknings- og teknologiinfrastrukturer
- Reform og styrkelse af det europæiske FoI-system og udvidelse af deltagelsen og udbredelse af topkvalitet.

3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

4. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

5. Når udvalgets udtalelse indhentes efter en skriftlig procedure, afsluttes proceduren uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller et simpelt flertal af udvalgsmedlemmerne anmoder herom inden for tidsfristen for afgivelse af udtalelsen.

6. I overensstemmelse med de internationale aftaler, der er indgået af Unionen, kan repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer indbydes som observatører på særprogramudvalgets møder på de betingelser, der er fastsat i udvalgets forretningsorden, under hensyntagen til Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed og offentlige orden.

Artikel 19

Ophævelse

Afgørelse (EU) 764/2021 ophæves med virkning fra den 1. januar 2028.

Artikel 20

Overgangsbestemmelser

1. Denne afgørelse påvirker ikke videreførelsen eller eventuelle ændringer af de pågældende aktioner, indtil de afsluttes i henhold til direktiv (EU) 2021/764/EU, som fortsat finder anvendelse på disse aktioner frem til deres afslutning.

2. Finansieringsrammen for særprogrammet kan også dække udgifter til teknisk og administrativ bistand, som er nødvendig for at sikre overgangen mellem særprogrammet og foranstaltninger vedtaget i henhold til afgørelse (EU) 2021/764.

Artikel 21

Ikrafttræden og anvendelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Det finder anvendelse fra den 1. januar 2028.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand